

ARAN

DIUENDRES 12 DE HEREUÈR DE 1988

ERA NOTÍCIA:

EMISSIONS EN ARAN

A partir deth trebalh deth president deth Conselh Comarcau Hipòlit Cruces e era predisposicion dera gent qu'intègren eth C.N.L. der aranés, s'a arribat a un acòrd damb RTVE entà hèr ua emission d'ua menuta e mieja en aranés a partir deth dia 5 de Hereuèr. Aguesta emission se harà laguens deth programa "BON DIA CATALUNYA" que se emitís de 8,15 a 8,30 deth maitin, peth circuit catalan dera prumèra cadena, e arribarà a toti es lòcs de Catalunya. Tanben s'a conseguit ua emission de 15 minutes en aranés per Ràdio-4, laguens deth programa "CATALUNYA PAM A PAM" que se harà toti es dijaus de 8 a 9 deth ser, e que tanben lo podèràn enténer en tot Catalunya.

Es negociacions portades a tèrme pera corporacion catalana de Ràdio Television e Ràdio Aran per miei des sòns propietaris (Baquèira Beret) se comencèren eth passat mes d'Octobre a partir d'ua convèrsa entre eth Director Generau dera Corporacion, Joan Granados e er Alcalde deth Naut Aran, Emili Sanllehy, que auancèc era predisposicion de Baquèira Beret entà portar a tèrme aguest projècte.

(Continue laguens)

EDITORIAU

ARANÉS ENTÀ TOTI

Es mieis de comunicacion de masses an estat catalogats coma eth quatau poder des democràcies. Non èm aci entà valorar se ua TV e ràdio araneses auràn o non molt de poder en çò que pertòque as influències sociaus gò qu'ei important de valorar en aguest moment ei qu'eth poder qu'aguesti mieis desenvolopem anarà ena linha dera difusion e promocion dera nòsta identidad, qu'er hèt de que eth pòble aranés posque escotar era sua lengua per ràdio e TV ajudarà a prestigiar eth sòn concèpte dera sua lengua, ajudarà a dignificar er aranés e a qu'aguest sigue coneishut per pròpis e forastèrs. Ei clar que representarà un des passimès importants ena consolidacion dera recuperacion dera nòsta particular manerà d'èster e que er exemple aranés se convertirà en ua mòstra clara de protecccion de minories per molt petites que siguen.

Hèr publica era lengua aranesa ei un besonh constatat entà apartà-la dera esfèra privada ara qu'ei sometuda e dà-li eth caràcter de dignitat que merite. Introduí-la enes mieis de comunicacion ei era manerà mès efectiva de hè-la publica.

winterthur
seguros

Josep Ramon Puyòl Mirò
Avda. Pas d'Arrò, 5, 10-1a
Tel.: 640395
25530 VIELHA

IMPRESI SENSE ADREÇA

ACTUALITAT

Joan Granados ditz, qu'es emissions en aranés per miei de Ràdio Aran, començarien tamb ua ora diària peth maitin e a mesura que passésse eth temps s'anarie ampliant aguest orari. Era emissora dera Generalitat prepararie enes sues installacions de Barcelona ad aqueres personnes que portesssen a tèrme era programacion.

Segontes ua convèrsa damb Jusèp Calbetó, er Ajuntament de Vielha està hènt un estudi entà poder montar ua emissora en municipi. De moment i a tres projèctes en elaboracion. Era emissora se meterie en marcha peth municipi e dempús se poderie cedir ath Conselh. Era lengua do-

minanta dera emission serie er aranés, prò tanben se harien emissions en d'autres lengües, considerant qu'Aran ei un lòc torístic.

DENÒNCIA ATH MOPU PETH TÚNEL DE VIELHA

Eth diputat dera minoria Catalana, Jusèp A. Duran a denonciat deuant deth MOPU, eth mau estat en que se tròbe eth paviment deth Túnel de Vielha, e eth non-funcionament des extractors de hum, produint-se ua broma toxica plan perilhosa.

HÈNT LITERATURA . . .

ETH CAP DE MÒRT QUE CANTE (continuacion)

Passat eth cap d'an, er amic se'n tornèc entà Tokyo. Quan passau peth lòc a on auie aucit ath sòn amic, entenec a quaqu'arrés que cantau damb ua polida veu.

-Ei estranh diguec. Qui cante ena montanha ?

Aqui trobèc eth cap deth prauve amic aucit per eth.

Arribèc en Tokyo damb eth cap deth mòrt e guanhèc molti sòs, gràcies a eth que cantau damb ua polida veu.

Era policia siguec avisada de qu'un cap de mòrt cantau. Er amic que l'auie aucit siguec preguntat pes policies.

- Non se pòt creir qu'un cap de mòrt cante tamb ua veu tant polida. Hès màgia ?

- Non. Mès ei vertat qu'eth cap de mòrt cante damb ua polida veu. Vam a escotà-le !

Er amic forcèc ath cap de mòrt a cantar, prò aguest se i neguèc.

- Cap de mòrt, cantaues tostemp entà hè-me guanhar sòs. Per qué non cantes aué ? Canta !

Tot d'un còp eth cap de mòrt se metec a cantar:

...Non confiésquetz en aguest òme,
amic, tás desbrembat er omicidi

Que his tamb eth mèn còs ?

As tornat eth mau per ben !

Eth mau per ben !

Eth policia hec ues qüestions. Er ahèr siguec descorbit.

AUÉ PARLAM DAMB...

Mª JOSE ESTEVEZ SANS

Mª Josè Estèvez Sans coordinadora deth grop de mèstres de escòla rurau, e mèstra de Vilac. A 32 ans, ei neishuda e residenta en Vilac.

- Mª Josè que ei ua escòla rurau?

- Era escòla rurau a dues interpretacions; Era escòla que pertanh ath mie rurau, e era escòla qu'a un o dus mèstres entà impartir era prumèra etapa de EGB.

- Quantes escoles ruraus i a ena Val d'Aran?

- En aguest moment i a nau escoles ruraus: Salardú, Arties, Gesa, Garòs, Escunhau, Gausac, Aubert, Es Bòrdes e Vilac.

- Ei ua inversion cara era escòla rurau?

- Jo pensi que non, cau compdar qu' un mèstre en Vielha còste igual qu'un mèstre en quinsevolh pòble. Se cau desplaçar es mainatges entà Vielha aurà un còst plan elevat, e eth problema mès gròs ei auer de desplaçar mainatges qu'an sonque quate o cinc ans en un lòc a on eth mau temps ei un des factors a tíer en compde. E ua auta rason plan importanta ei qu'afavorim era inmigracion deth petit pòble entath gran pòble o ciutat.

- Damb quini problemes se tròbe eth mèstre rurau?

- Eth problema mès fòrt ei era quantitat de matèries que cau preparar e açò pòrte a que n'i a com era gimnastica o era musica que se queden de costat. Auem demanat un parelh de mèstres entà pivotar d'escòla en escòla entà poder tocar aguestes matèries prò de moment non i a ua respòsta afirmatiua.

- Non se poderie contactar damb es Ajuntaments o entitats culturals entà poder solucionar aguest tema?

- Òc se poderie hèr. Prò cau compdar qu'aguest tipos d'activitats quedarien dehòra der orari escolar.

- Quini son es mieis que calerie auer?

- Calerie ua sala a on es mainatges poguessen jogar quan hè mau temps. Aciu en Vilac per exemple eth pati ei molt petit e se vòlen jogar ara pilòta ac an de hèr ena plaça o ath deuant dera glèisa.

- Quan eth mèstre ei de dehòra damb quini problemes se tròbe?

- Eth problema mès fòrt ei eth dera lengua. Era majoria s'intègren plan ben, d'auti se barren per aïlhament que represente era Val entà eri e cerquen era forma d'anassen d'aciu.

INFORMACIÓNS

Se hē saber a' toti es Ajuntainents dera Val d'Aran que volguen dar informacion ath són municipi qu'eth C.N.L. (Centre de Normalisacion Lingüistica der aranés), les pòt editar ua huelha, que s'introduirà laguens deth TOTI e que se repartirà sonque ath són municipi. Era informacion la redactarà er Ajuntament e eth C.N.L. s'encuedará sonque de dà-li era estructura e forma que requerisque era revista.

Podetz recuélher en C.N.L. eth libre de naua edicion "CURS D'ARANÉS" (entà aranesi parlants). Eth prètz deth libre ei de 1.000.- pessetes.

Tanben i a ua colleccio de postaus entà véner.

LIGA DE FÓTBOL SALA

R.	EQUIPO	P.J.	P.G.	P.E.	P.P.	G.F.	G.C.	P.E.	Puntos
1	PUTOLO	10	10	0	0	69	23		20
2	BOIRÀ-REQUET	9	8	0	1	73	22		16
3	AUBAS II	10	6	1	3	41	29		13
4	JAT-ARAN	9	6	0	3	50	34		12
5	JUVENILES	9	5	1	3	51	35		11
6	SIDA-COPOS	10	4	3	3	36	43		11
7	BIDA BODY-SAINT	10	5	0	5	36	47		10
8	LUDER'S	9	4	1	4	44	44		9
9	ARTIES	10	4	0	6	48	42		8
10	C.I.A.E.V.	10	4	0	6	67	64		7
11	MURCIALES	10	3	1	6	37	60		7
12	OLIBA-SANT	10	2	1	7	37	56		5
13	ALBENT	10	1	0	9	26	77		4
14	TRAVESSES	10	1	0	9	27	63		2

ETH REMOQUET DERA SETMANA

Mª Luïsa Estèvez

ToTi

NOTICIARI ARANÉS

EDITE:

Centre de Normalisacion Lingüistica dera Val d'Aran.
C/ Sarriülöra, 8, Zon. pis
Telf. 64 00 92
25.530 VIELHA

DIRECTOR:

Jusèp Loís Sans Soscasau

REDACTOR:

Joan Leja Cadena

COLLABOREN:

Jovita Ané Sanz
Manuela Ané Brito

IMPRIMÍS:

Imprenta Vidal
C/ Túnel s/n
25.530 VIELHA

DEPÒSIT LEGAL:

L-1328-1987

Es articles e comentaris publicadi en noticiari TOTI, sonqu'exprèssen era opinion des sòns autors.